

Десять відповідей на питання батьків п'ятирічних дітей

Листом МОН України від 18.08.2010 №1/9-570 "Про організацію роботи з дітьми дошкільного віку у 2010/2011н.р." прийнято рішення про обов'язкову дошкільну освіту дітей 5-річного віку.

На сайті Міністерства освіти України надаються відповіді, на запитання, які виникають у батьків п'ятирічних дітей

1. Примусово ніхто не буде готувати дітей старшого дошкільного віку до шкільного навчання.

Ст. 8 Закону України "Про дошкільну освіту" передбачено, що сім'я зобов'язана сприяти здобуттю дитиною освіти у дошкільних та інших навчальних закладах або забезпечувати дошкільну освіту в сім'ї відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти. Батьки повинні бути поінформовані про можливі шляхи залучення дітей до здобуття дошкільної освіти. Водночас місцеві органи державної виконавчої влади та органи місцевого самоврядування повинні створити для цього необхідні умови.

Отже, дві сторони однієї дуже важливої справи: перша - відповідальність, впевненість і бажання батьків; друга - відповідальність держави за створення доступності і безоплатності дошкільної освіти.

2. Обов'язкова дошкільна освіта для дітей старшого дошкільного віку є необхідністю.

Питання щодо обов'язковості здобуття дітьми старшого дошкільного віку дошкільної освіти назрівало уже давно, тому що всі (в першу чергу батьки) розуміли, що це є необхідністю. Адже це, насамперед, переваги для дитини. Подивимося на це з різних позицій: *"дитина і колектив"* (вміння узгоджувати свої інтереси з іншими, виховання почуття дружби, взаємодопомоги, підтримки); *"дитина і соціум"* (вміння спілкуватися з іншими людьми, знаходити правильне рішення і вихід з різних життєвих обставин, бажання для подальшого навчання в школі); *"розвиток дитини"* (здійснює педагог, який володіє необхідними знаннями та може забезпечувати повноцінний комплексний розвиток дитини з урахуванням її індивідуального розвитку); *"дитина і майбутнє шкільне навчання"* (забезпечення рівних стартових умов для всіх дітей, фізична, психічна, моральна, мотиваційна, волева, інтелектуальна готовність тощо). І мабуть тому й відсоток охоплення дітей старшого дошкільного віку дошкільною освітою щорічно зростає і натеper становить 95,5%.

У прийнятті такого рішення є переваги і для батьків, тому що вони будуть впевнені, що їх діти отримають повноцінний розвиток, і що для цього буде створено необхідні умови та запропоновано різні форми здобуття дітьми дошкільної освіти.

Окрім того, практика інших країн свідчить про позитивний досвід такої роботи.

3. Ніяких спеціальних програм, а тим більше підручників, про які часто згадується у засобах масової інформації, для організації роботи з дітьми старшого дошкільного віку не потрібно.

Освітній процес для дітей старшого дошкільного віку організовується відповідно до вимог програми «Дитина» та «Впевнений старт».

Дошкільні навчальні заклади можуть користуватися й додатковими програмами, вимоги до яких визначено листом МОН від 27.05.2010 р. N 1/9-369 "Щодо порядку розроблення програм для дошкільних навчальних закладів".

Перелік програм та видань, рекомендованих для використання в роботі у дошкільних навчальних закладах, щороку затверджується Міністерством освіти і науки України та публікується у фахових виданнях.

У роботі з дітьми дошкільного віку також можуть використовуватися програми (додаткові та експериментальні), що схвалені для використання певного регіону науково-методичними радами обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти.

Діючі програми передбачають завдання з різних видів роботи з дітьми, у тому числі пізнавальний, мовленнєвий, логіко-математичний, художньо-естетичний, фізичний та соціальний розвиток дітей.

4. Обов'язковість дошкільної освіти для дітей п'ятирічного віку не означає заміну дошкільної освіти на шкільне навчання, діти не повинні сісти за парти, як першокласники у школі, навчатися писати, читати тощо.

Провідною діяльністю у житті дитини дошкільного віку залишається гра, за допомогою якої необхідно формувати у дітей передумови навчальної діяльності (дотримання правил, вміння стримувати власні бажання, якщо вони суперечать правилам гри, навчання поводитися в колективі тощо).

Організація занять (групових, підгрупових, індивідуальних) не будуть дублювати шкільні уроки за формами проведення, змістом завдань, методами та прийомами навчання, способами організації дітей, не будуть підпорядковані тільки логіці майбутніх навчальних шкільних дисциплін. Одним із основних завдань педагогічних колективів, які працюють з дітьми дошкільного віку, буде створення розвивального середовища для дітей, що передбачає зміщення акцентів з проблеми його дидактичного забезпечення на створення сприятливого простору для розгортання дітьми активної, творчої поведінки у специфічних для віку видах діяльності (ігровій, пізнавальній, продуктивній, самостійній художній діяльності, спілкуванні з дорослими і однолітками тощо) і відповідно організація роботи з дітьми у ньому.

5. Дітей старшого дошкільного віку будуть приймати до дошкільного навчального закладу протягом календарного року.

Відповідно до Положення про дошкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.03.2003 р. N 305 прийом дітей до дошкільного навчального закладу здійснюється керівником протягом календарного року. І тому це не означає, що дітям старшого дошкільного віку необхідно відвідувати дитячий садок саме з 1 вересня. Батьки повинні вибрати і форму залучення дитини до дошкільної освіти і час, коли віддавати до дитячого садка, враховуючи при цьому різні чинники, у тому числі й стан здоров'я дитини.

6. Обов'язковість дошкільної освіти не означає, що діти повинні перебувати у дошкільному навчальному закладі кожного дня та протягом дня.

Законом України "Про дошкільну освіту" (ст.11) за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, у дошкільному навчальному закладі може встановлюватися гнучкий режим роботи, який передбачає організацію різнотривалого перебування дітей, у тому числі і короткотривалого (на сьогодні в Україні функціонує більше 1 тис. груп короткотривалого перебування).

7. Батьки мають право вибирати різні форми здобуття дітьми дошкільної освіти.

Оптимальний варіант, звичайно, дитячий садок. У разі його відсутності відкриваються групи для організації роботи з дітьми старшого дошкільного віку на базі навчальних закладів або інших приміщень, буде здійснюватися

соціально-педагогічний патронат, а також діти можуть отримувати дошкільну освіту за допомогою фізичних осіб, які мають відповідну вищу педагогічну освіту та ліцензію на право надання освітніх послуг у сфері дошкільної освіти.

8. Ніяких документів про отримання дітьми дошкільної освіти не передбачається.

Положенням про дошкільний навчальний заклад передбачено перелік документів, що необхідні при прийомі дитини до дошкільного навчального закладу (заява батьків або осіб, які їх замінюють, медична довідка про стан здоров'я дитини, довідка дільничного лікаря про епідеміологічне оточення, свідоцтво про народження).

Прийом дітей до першого класу здійснюється відповідно до наказу міністерства від 07.04.2005р. № 204 "Про прийом дітей до 1 класу загальноосвітніх навчальних закладів", яким передбачено, що для зарахування дитини до першого класу батьками або особами, які їх замінюють, подається на ім'я директора загальноосвітнього навчального закладу копія свідоцтва про народження дитини та медична довідка встановленого зразка.

9. Роботу з дітьми старшого дошкільного віку будуть проводити педагогічні працівники, які мають відповідну педагогічну освіту.

У дошкільних навчальних закладах з дітьми старшого дошкільного віку працюють безпосередньо вихователі. Також - музичний керівник, інструктор з фізкультури, практичний психолог, вчитель-логопед, хореограф, вихователь із зображувальної діяльності.

До роботи з дітьми, які не відвідують дитячі садки, будуть залучатися ще й соціальні педагоги, вчителі шкіл, які обов'язково будуть обізнані із специфікою організації роботи з дітьми.

10. Дії міністерства.

Спільно з Інститутом інноваційних технологій та змісту освіти, Національною Академією педагогічних наук України міністерством буде розроблено орієнтир для педагогів та батьків щодо змістового наповнення роботи та очікуваних досягнень в розвитку дітей старшого дошкільного віку, а також методичні рекомендації з питань наступності в роботі дошкільних навчальних закладів та початкової школи.

Джерело: МОН України